

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 1,483 คน จากจำนวนโรงเรียน 42 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 307 คน จากนั้นนำมาสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Sampling) ดังนี้
  - 2.1 สุ่มร้อยละ 50 จากจำนวนโรงเรียนแต่ละขนาด ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 10 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 8 โรงเรียน
  - 2.2 สุ่มร้อยละ 25 จากจำนวนครูผู้สอนหมวดวิชาสามัญทั่วไป ได้จำนวน 182 คน ส่วนครูผู้สอนหมวดวิชาสังคมศึกษา จำนวน 125 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 307 คน ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในปีการศึกษา 2542

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ครูผู้สอน หมวดวิชา สังคมศึกษา	ครูผู้สอน หมวดวิชา สามัญทั่วไป	ครูผู้สอน หมวดวิชา สังคมศึกษา	ครูผู้สอน หมวดวิชา สามัญทั่วไป
โรงเรียนขนาดใหญ่					
1	เฉลิมขวัญสตรี	18	146	18	37
2	พิษณุโลกศึกษา	19	87	19	22
3	พุทธชินราชพิทยาคม	20	91	20	23
4	พรหมพิรามวิทยา	8	55	8	14
โรงเรียนขนาดกลาง					
1	ดอนทองพิทยา	4	22	4	6
2	บ้านกร่างพิทยาคม	7	32	7	8
3	นาบัววิทยา	3	18	3	5
4	เนินกุ่มวิทยา	3	15	3	4
5	บางระกำวิทยศึกษ	6	30	6	8
6	ประชาสงเคราะห์วิทยา	5	26	5	6
7	วังทองพิทยาคม	6	35	6	9
8	ทรัพย์ไพรวัลย์พิทยาคม	3	17	3	4
9	คันไช้พิทยาคม	3	14	3	4
10	เนินมะปรางศึกษาวิทยา	5	26	5	7
โรงเรียนขนาดเล็ก					
1	นครนงเยาว์พิทยาคม	2	13	2	3
2	บ่อโพธิ์พิทยา	2	16	2	4
3	ราชประชานุเคราะห์ 23	3	17	3	4
4	ศรีอินทราทิตย์พิทยาคม	1	8	1	2

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ครูผู้สอน หมวดวิชา สังคมศึกษา	ครูผู้สอน หมวดวิชา สามัญทั่วไป	ครูผู้สอน หมวดวิชา สังคมศึกษา	ครูผู้สอน หมวดวิชา สามัญทั่วไป
5	วังมะदानพิทยาคม	3	11	3	3
6	บ้านกลางพิทยาคม	1	17	1	4
7	สฤชต์เสนา	2	11	2	3
8	น้ำรินพิทยาคม	1	8	1	2
	รวม	125	714	125	182

แหล่งที่มา : สถิติข้อมูล 10 มิถุนายน 2542 จากสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพิษณุโลก.
(2542 : 39)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของโรงเรียน ได้แก่ หมวดวิชาของครูผู้สอนและขนาดของโรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรัสจริงสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ของครูผู้สอนที่มีต่อปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ใน 5 ประการ ได้แก่ ความสนใจใฝ่รู้และสร้างสรรค์ ความมีน้ำใจ ความมีวินัย ความเป็นไทย และการบริโภคด้วยปัญญาในวิถีชีวิตไทย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการปลูกฝังจิตพิสัย และแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย
4. สร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมการปลูกฝังจิตพิสัย แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความเห็นชอบในการสร้างแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจแก้ไขเพื่อเห็นและการใช้สำนวนภาษา ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมทั่วไปของแบบสอบถาม ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย
  - 5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล วิมลชัย รองอธิการบดี สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม
  - 5.2 นายชู ชนะแก้ว รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 7
  - 5.3 นายมนัส เรืองเดช ศึกษาธิการเขต 9 กรมสามัญศึกษา
  - 5.4 นายมณฑิร ม่วงศรีศักดิ์ ศึกษาธิการอำเภอชาติตระการ
  - 5.5 นายบัญชา พ้าไมต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ่อโพธิ์วิทยา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
6. นำแบบสอบถามมาแก้ไขและปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ
7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขและปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out). เพื่อทดสอบความเที่ยง (Reliability) กับครูผู้สอนหมวดวิชาสังคมศึกษาและครูผู้สอนหมวดวิชาสามัญทั่วไป ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยวิธีการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 167) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.987
8. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบในการนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม
2. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พร้อมทั้งจัดทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
3. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม และหนังสือขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้ครูผู้สอนหมวดวิชาสังคมศึกษาและครูผู้สอนหมวดวิชาสามัญทั่วไปเป็นผู้ตอบแบบสอบถามตามที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ผลปรากฏว่า ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 307 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยตารางร้อยละ (Percentage)
4. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู ที่มีต่อปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ของตัวแปร สายยศ และอังคณา สายยศ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540 : 26) ดังนี้

- 4.1 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4.2 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนอยู่ในระดับมาก
- 4.3 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 4.4 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 4.5 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง ครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ที่มีต่อปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามหมวดวิชาของครูผู้สอน โดยทำการวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t – test)

6. ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ที่มีต่อปัญหาการปลูกฝังจิตพิสัยแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) เมื่อผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่เฉลี่ยด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การทดสอบค่าที (t – test)

5. ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่เฉลี่ยด้วยวิธีการของเชฟเฟ